این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

گزارش تخصصی :

حل مشکل لکنت زبان یکی از دانش آموزان با راه حل های مناسب

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

فهرست

چکیده ۴
نکات کلیدی : ۵
مقدمه (بیان مساله) ۵
ارزیابی از وضعیت موجود ۸
اهداف گزارش تخصصی : ۹
هدف اصلی : ۹
اهداف جزئی : ۹
مقایسه با شاخص : ۹
جمع آوری اطلاعات ۹
۱ - مشاهده : ۹
۲ - صحبت با مادر دانش آموز: ۱۰
۳ - نظر سایر همکاران ۱۰
۴ – پیشینه و ادبیات پژوهش : ۱۱
بررسی لکنت زبان و راههای درمان آن ۱۱

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

اختلالات عاطفی و نارسایی های تکلمی: ۱۱

اختلا لا ت دستگاه شنوایی و نارسایی های تکلمی: ۱۲

نقش مهم ترس: ۱۲

بهبودی از لکنت زبان: ۱۳

روش های اصلا ح لکنت زبان : ۱۴

عوامل موثر در درمان لکنت زبان: ۱۴

تجزیه و تحلیل داده ها ۱۹

راه حل پیشنهادی برای مشکل ۲۰

راه حل پیشنهادی ۲۰

چگونگی اجرای تغییر پیشنهادی ۲۱

انتخاب راه جدید موقتی ۲۲

چگونگی نظارت بر راه حل جدید ۲۳

ارزیابی بعد از اجرای طرح (نقاط قوت اجرای طرح) ۲۴

ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار ۲۴

نقاط ضعف : ۲۴

تصمیم نهایی و نتیجه گیری ۲۴

پیشنهادات دیگر ۲۵

فهرست منابع و مآخذ: ۲۶

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

چکیده

لکنت زبان یکی از مهمترین اختلالات گفتاری است که از کهن ترین ادوار در میان جوامع بشری شایع بوده است. فردی که لکنت زبان دارد، در بیان اصوات، هجاها و یا کلمات ، دچار گیر و مکث، کشش و تکرار می شود. لکنت زبان معمولا با حرکات بدنی مانند تکان دادن دست، سر، گردن، و ... همراه است.پژوهشگران سه عامل را در پیدا کردن لکنت زبان موثر می دانند . فیزیکی ، عاطفی، و تقلید از کودکان و نوجوانان لکنتی دیگر. لکنت در پسران سه برابر دختران است.لکنت عبارتست از تکرار، کشش و یا قفل شدن غیر ارادی کلمه یا بخشی از کلمه ای فرد قصد بیان آن دارد. کودکان و نوجوانانی که لکنت دارند می دانند چه می خواهند بگویند و قبلا آنها را صدها یا هزارها مرتبه بدون لکنت گفته اند. با این حال، این بار علی رغم تلاشهایی که می کنند قادر نیستند کلمه را به راحتی و بدون تقلا ادا کنند. لکنت زبان مشکلی گفتاری ـ حرکتی است که به دلایل ناشناخته ای به وجود می آید و علت دقیق و مشخصی ندارد. می توان گفت که تربیت بد، اضطراب، کم هوشی و ... در بروز آن تأثیر ندارد. فراوانی ابتلا به لکنت در پسران نسبت به دختران سه به یک است و با افزایش سن، این عدم تناسب افزایش می یابد.اختلال «لکنت زبان» انواع متفاوتی دارد که در زیر به برخی از آن ها اشاره می شود:

۱. تکرار صداها مثل (گ ـ گ ـ گ ـ گریه)، تکرار سیلاب ها مثل (گر ـ گر ـ گر ـ گربه)، تکرار کلمات مثل (گربه ـ گربه ـ گربه) و بالاخره تکرار عبارات (گربه ی زرد ـ گربه ی زرد ـ گربه ی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

زرد آمد).۲. توقف ها و مکث های بی جا و نامتناسب بین صداها و کلمات۳. کش دادن و امتداد کلمات (م ن) و ...

اینجانب در بین دانش آموزانم با موردی برخورد نمودم که دارای این مشکل بود . دانش آموز مورد نظر که امیر حسین نام داشت. دارای لکنت زبان بود و من در این سدد برآمدم تا مشکل وی را برطرف نمایم.

نکات کلیدی :

دانش آموز – لکنت زبان – راه حل ها

مقدمه (بیان مساله)

بی تردید یکی از نعمتهای گرانقدر الهی نعمت کلام است. از جمله نشانه ها و معیارهایی سنجش میزان هوش، مهارت برقراری روابط اجتماعی، اعتماد به نفس، احساس و نگرش، مسئولیت پذیری، قدرت یادگیری استدلال، منطقی انتقال معلومات، اخلاق، ادب و هنر فرد، سخن گفتن و مهارت کلامی اوست. لکنت زبان هرگز عیب و عار نیست، بدزبانی، غیرحق و ناروا سخن گفتن ننگ و زشت است، لکنت زبانی می توان با تمرین و بهره گیری از تخصص گفتار درماندگان مجرب درمان نمود. اما بد زبانی (فحش، دروغ) غیبت و تهمت ناروایی را باید با ایمان اخلاص شجاعت اخلاقی و تقویت اراده و اعتماد به نفس اصلاح نمود. ناتوانی کلامی می تواند موجب سرخوردگی و کاهش اعتماد به نفس کودکان و نوجوانان شود، مخصوصا زمانی وان راپیر (دهقانی ۱۳۶۹ ص۸) معتقد است درمان لکنت اولیه بهتر است از طریق بحث با والدین صورت گیرد و اگر چنانچه لازم است کار درمان مستقیم انجام شود. این کار از طریق ارائه مهارتهای شخصی و مهارتهای

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

گفتاری صورت می گیرد. تحقیقات زیادی درباره نقش والدین و روشهای درمانی ناشی از آن انجام شده است. برای مثال توماس کروکوپر (خجسته مهر ۱۳۷۳ س ۳۷) معتقد اند والدین کودکان و نوجوانان لکنتی دانش و اطلاعات اندکی درباره ی لکنت و پیامدهای روانی و اجتماعی بر کودک و بزرگسال لکنتی دارند.

دلایل بروز لکنت زبان در کودکان و نوجوانان ، تا کنون بطور دقیقی روشن نشده‌است. اما آنچه تا حدودی مشخص است، آن است که لکنت نمی‌تواند علت واحدی داشته باشد. بلکه همواره معلول علت بدنی، عاطفی، ژنتیکی ، اجتماعی و یا ترکیب این عوامل است. بسیاری از افرادی که لکنت زبان دارند دچار بعضی از ناراحتیهای عصبی و ناسازگاری‌های اجتماعی هستند. اما تشخیص اینکه آیا اینگونه ناراحتیهای روانی علت لکنت زبان است و یا لکنت خود حاصل حالات و فشارهای ناشی از اختلالات روانی است، بسیار مشکل است. در بعضی از مواقع لکنت زبان ممکن است حاصل نارساییها و اختلالات دستگاه عصبی باشد و یا در مواردی نیز لکنت زبان از زمان کودکی در اثر بعضی ناهنجاریهای خفیف فیزیولوژیکی پدید می‌آید.

روشهای اصلاح و درمان لکنت زبان امروزه از روشهای مختلفی برای اصلاح، درمان و بازپروری اختلالات گویایی و لکنت زبان استفاده می‌نمایند. از جمله این روشها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد.

روشهای زبانی یا تلفظی برای انجام این عمل بهترین هماهنگی‌ها بین حنجره ، گونه‌ها، زبان و لب‌ها لازم است؛ اما همین که در این هماهنگی خللی ایجاد شود،احتمالا به لکنت می انجامد. کندی زبان بر اثر اختلال‌های بدنی یا برآشفتگی‌های عاطفی، در انسان رشد می‌یابد. گویا بتوان در پاره‌ای موارد، کند زبانی را از راه آموزش برطرف کرد؛ یعنی به شخص مبتلا آموخت که چگونه آهسته آهسته چیزی را بخواند؛ آهسته آهسته و با توجه خاص به حرف زدن خود، سخن بگوید و هر هجایی را با کمال دقت ادا کند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

همچنین به وی می‌آموزند چگونه به هنگام بند آمدن زبانش،تنفس خود را تنظیم کند. بر اثر مطالعه درباره صوتها یا ترکیب صوتهایی که چنین مشکلی را فراهم می‌آورند، به پاره‌ای از تمرینهای مرحله به مرحله‌ای، برای خواندن دست یافته‌ایم که با انجام آن می‌توان تا حدود زیادی بر مشکل «کند زبانی» چیره شد. به هر حال، درمان لکنت زبان باید به‌وسیله متخصص گفتار درمانی انجام گیرد. این نکته نیز بسیار قابل توجه‌است که نباید مبنای عاطفی را در کند زبانی نادیده گرفت.

یکی از مسائل و مشکلات خاص دانش آموزان اختلالات و ناروانی‌های گفتاری است که از جمله شایع‌ترین آنها می‌توان از لکنت زبان نام برد. بر طبق چهارمین راهنمای تشخیصی و آماری بیماری‌های روانی، لکنت زبان نوعی آشفتگی و اختلال در روانی گفتار است که به‌صورت تکرار صداها، کشش صداها، قطع روانی کلام، تکرار کلمات، تکرار کلمات، مکث بین واژه‌ها، ناموزنی تکلم و جایگزین کردن واژه‌ها به منظور جلوگیری از کشش صداها در بین کودکان و نوجوانان مشاهده می‌شود.

اغلب کودکان و نوجوانانی که دچار لکنت زبان هستند، می‌دانند که چه می‌خواهند بگویند و شاید بارها نیز آن را تمرین و تکرار کرده‌اند، ولی به راحتی و در شرایطی خاص قادر به بیان آن نمی‌باشند. آنان برای این که بتوانند فشار حاصله از وقفه‌های غیر ارادی کلام‌شان را کاهش دهند، دچار پریشانی و آشفتگی می‌شوند و سعی دارند با تلاش و کلنجار بسیار حرف خودشان را بزنند.

همان‌طور که هیچ دو کودکی کاملاً شبیه به هم نمی‌باشند، لکنت نیز در همه کودکان و نوجوانان به یک شکل نمی‌باشد. در گروهی از کودکان و نوجوانان لکنت همراه با اضطراب، فشارهای عصبی، تیک‌های جسمانی، تغییر حالات چهره و حتی گریه است و در گروهی دیگر، لکنت موجب ناتوانائی‌های شدید ارتباطی در آن می‌شود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

برای مثال، کسی ممکن است به‌صورت تدریجی دچار لکنت شود و این اختلال در او ماندگار شود، در حالی که ممکن است در کسی دیگر، کاملاً ناگهانی و به یک باره شروع شود و حتی به یک باره نیز از بین برود. علت این تغییرات می‌تواند با حالات روحی ـ روانی، خستگی، نگرانی و شتاب او برای توضیح دادن مطلب در ارتباط باشد.

در اغلب موارد، لکنت‌ها و ناروانی‌های گفتار که ثابت و پایدار می‌شوند، ممکن است با افزایش سن بهبود نیابند و مسائل و مشکلات فراوانی برای کودک به‌وجود آورند.

ارزیابی از وضعیت موجود

اینجانب معلم پایه ..... آموزشگاه هستم. بنده مدت ۲۴ سال است که در آموزش و پرورش مشغول خدمت هستم.و هم اکنون در آموزشگاه فوق با ۳۱ نفر دانش آموز در حال تدریس می باشم.در اوایل سال تحصیلی ۹۵-۹۴ بود وقتی برای اولین جلسه در کلاسم حاضر شدم ،هنگامی که دانش آموزان به نوبت خود را معرفی کردند تا اینکه نوبت به دانش آموزی به نام امیر حسین رسید. در نگاه اول پی بردم که این دانش آموز احساس خوبی نداشت گویا مشکلی داشت. اضطراب و نگرانی سراسر وجود این دانش آموز را فرا گرفته بود و با وصف اینکه با تعدادی از دانش آموزان آشنایی قبلی داشت باز هم از معرفی کردن خود وحشت داشت. وحشت و ترس امیر حسین از این لحاظ بود که مبادا همکلاسی ها او را مورد تمسخر قرار دهند. عاقبت پس از اندکی تامل راضی شد که خود را معرفی نماید و به خاطر اینکه دیگران متوجه نقص گفتاریش نشوند سریع نام خود را بر زبان آورد متاسفانه سلیس و روان نبود و بعدها به این نتیجه رسیدم که امیر حسین بیشتر مواقع مخصوصا هنگام پرسش از درس به طور شفاهی گریان و عاجز بود و مرتب از کلاس بیرون می رفت و این کار باعث به هم زدن نظم و آرامش در کلاس شده بود. فکر اینکه

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

چگونه می توانم امیر حسین را وادار جمع نمایم و به او اعتماد به نفس بدهم تا بتواند در حضور جمع صحبت کند تمام ذهن مرا مشغول ساخته بود.

اهداف گزارش تخصصی :

هدف اصلی :

برطرف ازی مشکل لکنت زبان دانش آموز

اهداف جزئی :

بررسی علل لکنت زبان دانش آموز

پیدا کردن و بکارگیری روش هایی جهت کم شدن و برطرف سازی لکنت زبان دانش آموز

مقایسه با شاخص :

در مقایسه با شاخص ، دانش آماموز مورد نظر باید با اعتماد نفس کامل و بدون استرس و لکنت زبان در جمع بقیه صحبت کند .

جمع آوری اطلاعات

۱ – مشاهده :

ابتدا به مشاهده رفتار دانش آموز پرداختم . او بسیار مضطرب بود و با ترس در بین دانش آموزان دیگر صحبت می کرد .

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۲ – صحبت با مادر دانش آموز:

در همان اوایل با امیر حسین به آرامی صحبت کردم و او را به گوشه ای از کلاس بردم ولی جواب قانع کننده ای برای من نداشت تا اینکه با مادر امیر حسین صحبت نمودم وی اظهار داشت که چند سال گذشته اتفاق ناگواری برای یکی از اقوام افتاده است و دیدن آن صحنه باعث استرس و لکنت زبان در وجود امیر حسین گشته بود.

با توجه به شواهد و مدارک به دست آمده از امیر حسین ، از نظر خانوادگی هیچ مشکلی نداشته و با توجه به اظهارات مادر امیر حسین می توان گفت که امیر حسین پسرعاطفی و احساساتی و حساس می باشد و بر اثر هیجانات روحی و استرس، فشار روانی، دلواپسی، نگرانی دچار اختلال کلامی شده است.

برای اینکه بتوانم در مورد امیر حسین تصمیم به جمع آوری اطلاعاتی از زندگی او پرداختم.

۳ – نظر سایر همکاران

در جلسه شورای معلمان در تاریخ ۹۴/۸/۲۹ برگزار شد مورد لکنت زبان امیر حسین را در جلسه مطرح نمودم. مدیر محترم گفتند : این مورد در امیر حسین باعث افت تحصیلی او خواهد شد و باید فکری به حال این قضیه کنیم.

بعد از اظهار نظر مدیر ، یکی از همکاران اظهار داشتند که امیر حسین از نظر گرفتاری امید می رود تا حد زیادی تغییر نماید. که همین اظهار نظر ایشان مرا در تصمیم خود مبنی بر اصلاح لکنت امیر حسین راسخ تر نمود.

- آموزگاری دیگر عقیده داشت که باید امیر حسین در کلاسهای گفتار درمانی شرکت نماید و اصلاح در کلاس و مدرسه میسر نمی باشد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

٤ – پیشینه و ادبیات پژوهش :

بررسی لکنت زبان و راههای درمان آن

یکی از علل می تواند فلج مغز باشد در فلج مغزی ضایعه در قسمت هایی از مغز ایجاد می شود که کنترل عضله های بدن را بر عهده دارند و مغز به وسیله آن قسمت ها حرکات مربوط به اندام های گویایی را هدایت می کنند. در حدود ۷۰درصد از مبتلا یان به فلج مغزی اشکال در تولید صدا، اشکال زبانی به اختلا ل صوت و لکنت زبان دارند. در نوع اسپاتیک فلج مغزی عضله ها ناگهان سفت و محکم می شوند. صداهای گفتاری به صورت انفجاری یا مبهم و نامبهم بیرون می آیند و عدم کنترل عضله ها سبب دشواری حرکت لب ها و زبان می شوند و دارای اختلا ل هایی مانند تولید صداهای نوک زبانی، بیشتر صداها را در کلمه حذف می کنند و زبانشان حرکات محدودی دارد. تنفس آن ها کوتاه و صدایشان در حال محو شدن است دومین علل شکاف کام و لب می باشد که این نقیصه مادرزادی است و در ساختمان تولید صدا تاثیر می گذارد که باید در همان آغاز کودکی ترمیم شود و اگر ترمیم به خوبی صورت نگیرد ممکن است منجر به ناهنجاری های تولید صدا شود.

اختلالات عاطفی و نارسایی های تکلمی:

گاهی اوقات تاخیر در زبان منشا عاطفی و هیجانی دارد و این نوع اختلا ل معمولا به دلیل هیجانات شدید و ضربه یا شوک های عاطفی در کودک عارض می شود. این قبیل اختلا لا ت تکلمی را گاهی نیز لا لی یا عاطفی یا سکوت مرضی می گویند. احتمال وجود دارد این گونه نارسایی های تکلمی در میان کودکان و نوجوانان ی که در محیط پرتشنج قرار دارند بیشتر است.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

در مواقع زیادی اختلا ل تکلمی کودک خود یک نشانه بارز و علا مت قابل توجهی از اضطراب و تعارضات درونی است.

اختلا لا ت دستگاه شنوایی و نارسایی های تکلمی:

نارسایی های تکلمی که منشا آن اختلا لا ت شنوایی هستند متاثر از حداقل ۳ ویژگی خاص است که عبارتند از سن وقوع نقص شنوایی، میزان و نوع اختلا ل شنوایی. اگر وقوع اختلا ل شنوایی به میزان ضعیف قبل از سن به سخن آمدن کودک باشد موجب تاخیر در صحبت کردن طبیعی می گردد ولی اگر بعد از رشد طبیعی کودک در صحبت کردن باشد ممکن است چندان تاثیری در صحبت کردن نداشته باشد. اگر وقوع اختلا ل شنوایی به میزان متوسط یا خیلی زیاد قبل از یادگیری زبان باشد تاثیر بسیار شدیدی بر رشد طبیعی زبان کودک می گذارد.

نقش مهم ترس:

اسمایلی بلا نتون معتقد است که عوامل روانی سبب بروز لکنت می شوند بدین ترتیب که ترس باعث می شود قشر مغز نتواند کنترل خود را بر اندام های گفتاری اعمال کند و لکنت زبان ریشه در مسائل و مشکلا ت عاطفی دارد و به صورت نشانه های فیزیکی و اختلا لا ت زبانی تظاهر می کند. اغلب گفته می شود که لکنت مانند توده یخ شناوری است قسمتی که در بالای آب قرار دارد که مردم می بینند و می شنوند قسمت کوچک تر آن است. قسمت بزرگتر آن شامل شرم ترس و گناه و تمام احساساتی است که هر زمان سعی کرده اید جمله ساده ای را بیان کنید و نتوانسته اید تماما زیر سطح آب قرار دارد.

اکثرا لکنتها سعی می کنند قسمت پایین این توده شناور را پنهان نگه دارند تا خود را شخصی با گفتار عادی نشان دهند این کار فقط قسمت پائین توده را بزرگتر می سازد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

بهبودی از لکنت زبان:

اضطراب و فشار عاطفی همواره لکنت را تشدید می کند به همین دلیل هدف بسیاری از توصیه های درمانی از لکنت زبان کودکان و نوجوانان این است تا آنجائی که مقدور است تلا ش نمایید اضطراب و فشارهای عاطفی را کاهش دهید موفقیت وقتی حاصل می شود که بتوان منشا و منبع اضطراب را باز شناخته و متوجه آن شد.

بسیاری از کودکان و نوجوانان ی که دچار لکنت هستند اگر اضطراب و فشار از بین برود بدون برنامه درمانی خاص و ویژه به طور خود به خودی لکنت شان برطرف می شود. امروزه روش های تازه تری برای کنترل تنفس، کنترل حنجره، زبان، لب ها و فک مورد استفاده قرار می دهند و به فرد لکنتی میآموزند که سرعت صحبت را کم و آهسته کند ودر بین صحبت کردن نفس عمیق بکشد. در شیوه ای دیگر که جریان هوا نامیده می شود توصیه می شود تا نفس عمیقی بکشد و اجازه بدهد در هنگام صحبت کردن هوا بیرون بیاید.

پیاژه عقیده دارد که کودک را باید در موقعیت هایی قرار داد که او در آن ها فعال باشد و ابتکار به خرج دهد. نقش بازی درمانگر را قادر می سازد که موقعیت هایی به وجود آورد که در آن مواقع امکان کشف و پیدا کردن ساختارهای رفتاری وجود داشته باشد. از طریق نقش بازی فرد لکنتی می تواند ببیند که اعضای دیگر گروه (غیر لکنتی ها) چگونه اند چه کسانی آشفتگی ها و احساسات مشابه او را دارند و چه کسانی همانند او به موقعیت ها و گفتارش واکنش نشان می دهند می بایست به شخص لکنتی اعتماد به نفس داده شود که از طریق مختلف انجام می شود، مانند: دادن هدیه مورد علا قه اش در هنگام صحبت کردن او.

فرد لکنتی چنان احساس می کند که گویی لکنت به عنوان عامل خارجی به آنها واقع می شود نه این که لکنت حالت و عملی است که آنها انجام می دهند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

روش های اصلا ح لکنت زبان :

۱- روش زبانی یا بیانی یا تلفظی

برای کودکان و نوجوانان ۷ سال به بالا می باشد در این روش تمرین های مربوط به رها ساختن عضلا نی جلوگیری از گیر و فشار از اهمیت بسزایی برخوردار است.

۲- روش دو جانبه یا مکمل

بیشتر برای کودکان و نوجوانان ۳ تا ۷ سال استفاده می شود و هدف آن پرورش دو گانه ای از قدرت و صحت تفکر و قدرت و صحت بیان است. به کودک میآموزند افکار خود را صریح و روشن دریابد و به زبان جاری کنند.

۳- روش روان درمانی: که برای سنین پائین ثمر بخش نیست.

۴- روش دارو درمانی: با استفاده از داروهای آرام بخش، تنش ها و اضطراب و هیجانات عاطفی که یکی از عوامل لکنت می باشد را تقلیل می دهند.

۵- رفتار درمانی: براساس نظریه مدافعان این روش در این است که یکی از علل لکنت زبان کودک رفتارهای سازش نایافته یا ناهنجار اوست. لذا در این روش سعی بر اصلا ح رفتارها و بالطبع تقلیل لکنت است.

عوامل موثر در درمان لکنت زبان:

۱) احساسات و هیجانات

لکنت یک اختلا ل پیچیده روانی و حرکتی است که دارای ابعاد فیزیولوژیکی و روانی است. مکانیسم صحبت کردن از یک تعادل خیلی ظریف برخوردار است لذا نفس لکنت کردن از نظر احساسی و عاطفی روی فرد

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

تاثیر می گذارد و در بعضی از شرایط و موقعیت ها فرد لکنتی دچار دستپاچگی و شرمساری بشود زیرا از احساسات عجز و ناتوانی خجالت، حقارت، افسردگی و بعضی از خود بی زاری رنج می برد.

۲) تنش، تنش زدایی و آرامش روانی حرکتی

اگر کسی بتواند با تمرینات ورزشی و استفاده از شیوه های تنش زدایی اضطراب خود را افزایش دهد مفید خواهد بود.

صحبت کردن آرام وآهسته و راحت و سنجیده موجب برقراری ارتباط آرام تر با دیگران می شود.

۳) بی توجهی به پدیده لکنت یا فراموشی عمدی.

نقش پدران و مادران در درمان لکنت زبان:

اصلا ح کردن گفتار و رفتار کودک و منبع دائمی او ممکن است در عواطف او اختلا ل هایی ایجاد کند عدم علا قه یابی تفاوتی نسبت به گفتار و رفتار کودک نیز ممکن است تاثیر مشابهی داشته باشد. پدر و مادر و مربی کودکان و نوجوانان زیر ۷ سال می توانند از گرفتار شدن کودک به لکنت زبان پیشگیری کنند یا اختلا ل زبان و گفتار او را کاهش دهند.

باید برای این گونه کودکان و نوجوانان در محیط خانه جو آرامی پدید آورد و با آن ها صحبت کرد تا احساس کنند که آن ها را هم مانند دیگر کودکان و نوجوانان دوست دارند. بهترین پدران و مادران آن هایی هستند که در مورد مشکلا ت کودک صبر، احترام، درک و توجه و همدردی دارند. کودک را باید طوری بار بیاورند که بهترین دوست آن ها باشد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

برای کودک خود تجارب خوشایندی از صحبت کردن فراهم کنند برای آن ها قصه بگویند یا کتاب بخوانند بدون شک باید از به کار بردن یک اصطلا ح خاص بپرهیزند و سعی کنند که به کودک خود به عنوان یک لکنتی نگاه نکنند. اولیا می بایست نارواني گویایی کودک را بپذیرند و پیرامون آن مطالعه کنند. توانایی آن ها در برخورد صحیح با لکنت زبان می تواند زمینه مثبتی را فراهم کند که بر روی فرزند خود کار کنند.

بهترین راه برای اصلا ح فرزندانتان داشتن وقت کافی برای آن هاست. صبر و حوصله معلم بسیار مهم است او باید به کودک فرصت بدهد به راحتی آن چه را می خواهد بگوید و از هر گونه شتابزدگی، تمسخر و استهزای کودک دوری نماید.

آموزگاران در برخورد با دانش آموزان لکنت دار چه باید بکنند؟

معلم قبل از همه چیز باید از این موضوع آگاه باشد که؛ این گونه دانش آموزان تغییر پذیرند و نیز نسبت به فشار زمانی (کمبود زمان) حساسیت زیادی دارند. هر معلمی با آگاهی از این موضوع و با به کار بردن روش هایی که در زیر می آیند، می تواند به این دانش آموزان کمک کند تا به راحتی با دیگران ارتباط برقرار کنند، در فعالیت های کلاسی شرکت کنند و از این که در کلاس بلند صحبت می کنند، احساس خوبی داشته باشند.

و اما روش های یاد شده:

- بکوشید محیطی کاملاً آرام و به دور از فشار زمانی برای دانش آموزان لکنت دار فراهم سازید. با آن ها به آرامی و شمرده صحبت کنید و این احساس را در آن ها به وجود بیاورید که زمان زیادی برای پاسخ گویی دارند. در عین حال، زبان بدن شما (حرکات و سکنات شما) باید حاکی از نوعی آرامش باشد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

- به سخنانشان کاملاً گوش دهید. در نگاه کردن به آن ها از حد نرمال خارج نشوید و فقط به چشمانشان خیره شوید.

- بـه آن ها توصیه نکنید که نفس های عمیق بکشند، چون این کار به ندرت مشکل آن ها را حل می کند.

- نباید درصدد تکمیل کلمه یا جملات ناقص آن ها برآیید، چون کسی دوست ندارد که حرف در دهانش گذاشته شود؛ مخصوصاً اگر آن حرف غلط باشد. این کار مشکل را چند برابر می کند و اعتماد به نفس را کاهش می دهد.

- در مورد مشکلشان و این که چه کارهایی به بهبود آن کمک می کند به صراحت با آن ها صحبت کنید. ولی سعی نکنید مشکلشان را بزرگ جلوه دهید.

- اگر در گفتن کلمه ای که به نظرشان سخت است مشکل دارند، لازم نیست بخواهید که به جای آن از کلمه ی راحت تری استفاده کنند، چون این کار باعث ترس از بعضی کلمه ها و عبارات می شود.

- از بیان بعضی جملات و توصیه ها مثل: «آرام باش»، «قبل از این که صحبت کنی، سعی کن فکر کنی» و «آرام تر و یواش تر» بپرهیزید. این توصیه ها باعث به وجود آمدن حس بی ارزش بودن، تحقیر و ... در آن ها می شود و کمکشان نمی کند.

- وقتی جمله ای را نارسا و مبهم بیان می کنند، شما برگردید و جمله ی آن ها را تکرار کنید، چون این کار باعث می شود، هم احساس کنند شما جمله شان را فهمیده اید و هم فکر این جمله را نارسا بیان کرده اند، از ذهنشان خارج شود.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

- برای پرشیدن درس، آن ها را به صورت تصادفی، نه به صورت منظم (مثلاً از بالا به پائین یا برعکس) انتخاب کنید؛ چون انتخاب منظم باعث می شود دانش آموز منتظر نوبتش باشد و این کار در او استرس و تشویق ایجاد می کند.

- بیش تر دانش آموزانی که لکنت زبان دارند، بعضی مواقع بد و بعضی مواقع هستند. شما روی زمان هایی که خوب هستند سرمایه گذاری کنید.

- موفقیت آن ها را با توجه به میزان بهبودی در برقراری روابطشان بسنجید، نه با در نظر گرفتن میزان کاهش رفتارهایی که هنگام لکنت از خودشان نشان می دهند.

- در شرایطی که زیاد حرف زدن برای آن ها سخت است، سعی کنید از سؤال هایی با جواب های بله و یا خیر یا سؤال های چند گزینه ای استفاده کنید.

- آن ها را تشویق کنید در گروه هایی مثل گروه کُر عضو شوند.

- در موقعیتی مناسب و موقعی که تنها هستند، از آن ها بپرسید انجام چه کارهایی برایشان سخت و چه کارهایی راحت است؟

- آن ها را به شرکت در فعالیت های کلاسی و گروهی تشویق کنید.

- آن ها را از حرف زدن در کلاس معذور نکنید.

- در مورد آنچه می گویند آن ها را تشویق کنید، نه این که چگونه می گویند.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

باید بدانید که این گونه دانش آموزان همیشه سعی دارند به هر نحوه ی شده روی مشکلشان سرپوش بگذارند. مثلاً سعی می کنند در صحبت کردن از کلمات راحت استفاده کنند و یا در جواب سؤالی که از آن ها می شود، بگویند: «ما نمی دانیم»، در حالی که می دانند. آن ها با این کار می خواهند لکنتشان آشکار نشود.

و اما معلمان در مورد آزار و اذیتی که این دانش آموزان از طرف هم سالان خود دریـــافت می کنند، باید بدانند که ۸۲ درصد از این دانش آموزان به خاطر مشکلشان از طرف دوستان خود مورد تمسخر قرار می گیرند. معلمان باید به دانش آموزان خود این را بفهمانند که هر فردی با دیگری فرق دارد. معلمان باید از دانش آموزانی که هنگام صحبت کردن دوستشان خوب گوش می دهند و در مورد آن ها فکر می کنند و تا حرفشان تمام نشده است حرف نمی زنند، تقدیر به عمل بیاورند. باید بین دانش آموزان این فرهنگ را به وجود بیاورند که دوستشان را همان طور که هست بپذیرند. و در نهایت باید راهبردهای مشخصی را در مورد آزار و اذیت این گونه دانش آموزان برای آن ها تعیین کنند.

معلمان باید بدانند، موقعی به این هدف ها دست می یابند که به طور مستمر با روان شناس زبان و والدین این دانش آموزان در ارتباط باشند و هرگونه تغییر ایجاد شده در الگوی صحبت کردن دانش آموز در طول سال تحصیلی را به اطلاع آن ها برسانند.

تجزیه و تحلیل داده ها

پس از تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی اطلاعات به دست آمده از کلینیک مشاوره ای که امیر حسین را مورد بررسی قرار داده بود. علت همه ناراحتی های روحی و روانی از طرف مشاور عنوان شد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

راه حل پیشنهادی برای مشکل

۱- مشارکت در کار گروهی- علمی

۲- خودداری از تمسخر و یا خرده گیری در رفتار این نوع کودکان و نوجوانان

۳- تقویت اعتماد به نفس و جلوگیری از قطع صحبت

۴- صبر و تحمل در مشاهده ی اعمال و برقراری آرامش در گفتار آن

۵- تشکیل جلسات با والدین این دانش آموز

۶- آگاهی برنامه ی درمانی و درمانگر با دانش آموز

۷- در مقابل آیینه در تنهایی روزی نیم ساعت صحبت کند

لکنت زبان از جنبه های مختلف مورد بررسی قرار گرفته است از جمله: تلقین، هیپنوتیزم، خودالقایی، روش جویدن تنفس، روش آرام سازی، خواب درمانی، رفتار درمانی، با جراحی استفاده از شوک الکتریکی و درمان تنبیهی مدرن.

لذا با توجه به جنبه های مختلف لکنت زبان که بیان شد در بین آنها تاثیر تشویق را در این کار قرار دادم تا بتوانم به نتایج مثبتی دست یابم.

راه حل پیشنهادی

تشویق در اصل به معنای شوق افکندن و ترغیب کردن به کار می رود تشویق کردن یعنی شقایق کردن و ترغیب نمودن، به ذوق و شوق آوردن، خواهان آرزومند ساختن. تشویق و ترغیب موثرترین عامل برای اصلاح و تقویت رفتاری یادگیری پایدار است . رشد مطلوب شخصیت بچه ها در گرو مهر و محبت و تشویق به جای

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

مربیان و والدین است. وقتی رفتارهای مطلوب و موفقیت آمیز بچه ها مورد تائید و تشویق قرار می گیرد، نه تنها کمیت این قبیل رفتارها افزایش می یابد و تداوم آن بیشتر می شود بلکه کودکان و نوجوانان از احساس خود ارزشمندی و اعتماد به نفس افزونتری برخوردار می گردندتشویق به جا و به موقع ولو با یک نگاه و لبخند، اعتماد به نفس را افزایش داده انرژی روانی او را بیشتر می کند و موجبات شکوفایی و خلاقیت ذهنی وی را فراهم می آورد و تشویق و تقویت رفتار رفتار مثبت کودکان و نوجوانان سبب شکل گیری عادات مطلوب در آنان می شود. به عبارت دیگر از آن جا که از طریق رفتارهای تشویق آمیز کلامی و غیر کلامی، مادی و معنوی مستقیم و غیر مستقیم مربی بیش از هر چیز به یک نیاز مهم کودکان و نوجوانان یعنی نیاز به محبت ، تعلق و توجه پاسخ داده می شود، ما شاهد بیشترین موثرترین و پایدارترین اثر در رفتار آنان هستیم در حالی که وقتی کودکی راتنبیه می کنیم ، نه تنها به هیچ یک از نیازهای فطری و اساسی او پاسخ نمی دهیم بلکه تعادل حیاتی اش را بر هم زده، او را با تجربه ی ناخوشایندی که همواره از آن گریز دارد مواجه می کنیم ولو اینکه بطور موقت رفتار نامطلوب او را کنترل کرده باشیم. وقتی که معلم به بچه ها محبت می کند، آن گاه که مربی به تلاش بچه ها اهمیت می دهد، زمانی که معلم پیشرفت هر دانش آموز را با خودش مقایسه می کند و وقتی که معلم همواره با چهره ای گشاده و مهربان، از تشویق بیشترین بهره را می گیرد، بچه ها با نگرشی مثبت و خوشایند نسبت به معلم و کلاس ، با بالاترین انگیزه و اشتهای تحصیلی تلاش می کندو بیشترین موفقیت ها را به دست می آورند.

چگونگی اجرای تغییر پیشنهادی

بعد از تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از وضعیت این دانش آموز برای معالجه آن مدتها ذهن مرا به خود مشغول می کرد که با این دانش آموز چگونه رفتار نمایم تا بتوانم تا حدودی در اختلالات تکلمی آن موثر باشم و بتوانم با آن ارتباط عاطفی برقرار نمایم و تغییراتی در بین این دانش آموز به وجود آورم و با

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

توجه به موارد یاد شده در لکنت زبان و جنبه های مختلف آن مورد های زیر را در این پژوهش انتخاب نمودم چون احساس می کردم با این کارها و شناخت روحیه ی این دانش آموز می توانم اعتماد به نفس وی را بیشتر کنم.

۱- تشویق

۲- مسئولیت پذیری

۳- ارتباط عاطفی با کودکان و نوجوانان

برای اینکه حس مسئولیت را در آن تقویت نمایم و بتواند با اولیای مدرسه رابطه ی کلامی داشته باشد و آن را به عنوان عضوی از جامعه احساس مسئولیت پرورش نمایم وی را به عنوان مبصر در کلاس معرفی کردم و تکالیف دانش آموزان را گروه بندی کرده و بیشترین تکالیف را به این دانش آموز داده تا از این طریق بتوانم از هیجانات روحی و استرس آن بکاهم و بتواند اختلال گفتاریش را کم کند.

انتخاب راه جدید موقتی

۱- برای اینکه بتوانم امیر حسین را از نظر روحی و روانی تقویت نمایم تصمیم گرفتم که ارتباط عاطفی با او داشته باشم امیر حسین که در ردیف وسط کلاس بود جدا و در ردیف اول کلاس پیش خودم نشاندم.

۲- تصمیم گرفتم ارتباط بیشتر و تنگاتنگی در محیط مدرسه و خارج از مدرسه (تلفنی با خانواده اش) داشته باشم و او را مورد حمایت خویش قرار دهم.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

چگونگی نظارت بر راه حل جدید

در این مرحله تلاش می کنم از همان آغاز کار بر چگونگی پیشرفت کار به طور روزانه نظارت و دقت داشته باشم. این کار موجب می شود ضمن پیشگیری ، پیش بینی هایی انجام شده در صورت لزوم تغییرات لازم را در عمل به وجود آورم.

۱- با پیشگیری هایی را که در مورد آن کردم دیدم که از نظر لکنت زبانی تحت تاثیر برخوردها و توصیه های مهم من به امیر حسین قرار گرفته است و دیدم در رفتار و کلامش نسبت به روزها و ماههای قبل تغییراتی به وجود آمده است و نتیجه گرفتم که اگر این کار را ادامه دهم موثر و مفید خواهد شد.

۲- از گوشه گیری ، هیجانات روحی و استرس آن کم شده و خود را در حضور جمع نشان می دهد. این شادی و نشاط را در چهره و برخوردها و علاقمندی به کلاس و درس مشاهده نمودم.

۳- از همکاران خویش در این مورد سوالاتی پرسیدم که گفتند نسبت به وضعیت قبلی بهتر شده ، واز این وضعیت خیلی راضی بودند.

۴- امیر حسین را در فعالیتهای گروهی شرکت دادم و مسئولیتهایی را به او سپردم

۵- از تحقیر کردن، توسط دانش آموزان دیگر جلوگیری کردم

۶- در فعالیتهای درسی ، امیر حسین را به عنوان سر گروه مورد تشویق قرار دادم.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

ارزیابی بعد از اجرای طرح (نقاط قوت اجرای طرح)

در این مرحله از تحقیق با توجه به اظهار نظرهای همکاران و مشاهدات خودم پیدا بود که تغییراتی از نظر لکنت زبانی و درسی بوجود آمده است برای اینکه دقیقا مشخص شود که روشهای به کار گرفته شده موثر بوده یا نه تصمیم گرفتم درباره ی آنچه انجام داده ام اطلاعات عینی و موثقی جمع آوری کنم.

- از مدیر، مربی پرورشی مدرسه در مورد لکنت زبان امیر حسین، از بچه ها مصاحبه ای به عمل آوردم که از وضع آن اظهار رضایت نمودند.
- مدیر: امیر حسین از نظر گفتاری تا حد زیادی پیشرفت نموده است.
- دیگر معلمان عقیده داشتند که در رفتار و گفتار امیر حسین تغییرات چشم گیری حاصل شده است.

ارزشیابی تاثیر اقدام جدید و تعیین اعتبار

در این مرحله پس از اینکه اطلاعات لازم درباره ی چگونگی اجرا و نتایج آن جمع آوری شد و با توجه به نظر همکاران تلاش کردم کمبودهای علمی خود را تا آنجا که توانستیم برطرف کنیم و از آنان خواهش کردم درباره ی کار من و نتایج آن نظراتی را ارائه نمایند و نظرات آنان مثبت و موفقیت آمیز بود.

نقاط ضعف :

عدم همکاری مناسب پدر ومادر

تصمیم نهایی و نتیجه گیری

اکنون که چند ماه از سال تحصیلی می گذرد با استعانت به خداوند عالم و تلاش و همکاری همه عوامل ذیربط در اجرای طرح نتایج زیر حاصل گردید.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۱- امیر حسین به راحتی می تواند در کلاس و خارج از کلاس به خوبی صحبت کند.

۲- اعتماد به نفس زیادی در امیر حسین بوجود آمده و خود را در حضور جمع نشان می دهد

۳- هیجانات روحی و روانی، استرس، اضطراب، ترس آن کنترل شد.

۴- بهبود درس

۵- مهارتهای کلامیش رشد می یافت

پیشنهادات دیگر

روش دو جانبه یا مکمل در این روش به بازپروری و پرورش جنبه‌های دوگانه فکری و زبانی اهمیت فراوان داده می‌شود. این روش بیشتر در مورد کودکان و نوجوانان ۳ تا ۷ ساله استفاده می‌شود و معمولاً نتایج ثمر بخشی دارد. هدف این روش در واقع پرورش دوگانه‌ای از قدرت و صحت تفکر، قدرت و صحت بیان است. به عنوان مثال برای نیل به این منظور به کودک می‌آموزند که افکار خود را اصلاح و روشن دریابد، فقط افکار واضح و روشن خود را به زبان جاری نماید و کلمات و جملات را دقیق و رسا بازگو نماید.

روشهای روان درمانی این روشها بویژه در مورد افرادی که دچار کشمکش‌های عاطفی و اختلالات روانی عصبی هستند بکار می‌رود. روش روان درمانی برای کودکان و نوجوانان سنین پایین ثمر بخش نیست.

روش دارو درمانی برخی اعتقاد دارند که یکی از عوامل لکنت تنش‌ها و اضطراب و هیجانات عاطفی است. لذا داروهای آرام بخش می‌توانند تا حدودی کودک را از اضطراب و هیجانات عاطفی به دور داشته و در نتیجه لکنت زبان او را تقلیل دهند.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

رفتار درمانی یکی دیگر از روشهای متداول و نسبتاً جدید در اصلاح و بازپروری لکنت زبان روش تغییرات و اصلاحات رفتاری است. نظریه مدافعان این روش در این است که یکی از علل لکنت زبان کودک رفتارهای سازش نایافته و یا ناهنجار اوست. لذا در این روش سعی بر اصلاح رفتارها و بالطبع تقلیل لکنت زبان کودک است.

روش خود درمان گری این روش که در واقع می‌تواند نوعی روش رفتار درمانی نیز تلقی شود، بر این اساس استوار است که فرد لکنتی با انگیزه قوی و ایجاد تغییرات لازم در زمینه بازخوردها و نگرشهایش نسبت به لکنت خود به برنامه‌ای منظم، مشخص و بطور جدی و مصمم تلاش کند که اختلال گویایی خود را اصلاح کند .

فهرست منابع و مآخذ:

۱ـ آزاد، حسین. آسیب‌شناسی روانی. انتشارات بعثت، ۱۳۷۲,

۲ـ اکبری، ابوالقاسم، مشکلات نوجوانی و جوانی. تهران، مؤسسه نشر ساوالان، چاپ دوم، ۱۳۸۱,

۳ـ امامی، محمدجعفر. بهترین راه غلبه بر نگرانی‌ها و ناامیدی‌ها. انتشارات نسل جوان، ۱۳۶۷,

۴ـ براهنی، محمدتقی، زمینه روان‌شناسی جلد دوم. مؤسسه چاپ فجر، ۱۳۷۲,

۵ـ بهرامی، علی. روان‌شناسی ترس (ترجمه)، انتشارات رهنما، سال ۱۳۷۲,

۶ـ پورافکاری، نصرت‌الله. اضطراب. نویسنده، ریچارد گلبرگ، چاپ تابش، تبریز، ۱۳۶۸,

۷ـ پورافکاری، نصرت‌الله. افسردگی واکنش یا بیماری (ترجمه)، انتشارات آزاده، ۱۳۷۱,

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۸ـ پورافکاری، نصرت‌الله. روان‌شناسی نابهنجاری. نویسنده، تیموتی کاستلو و جزوفسکاستلو، انتشارات آزاده، ۱۳۷۳,

۹ـ رحمتی زرندی، عباس. بررسی مفهوم اضطراب و فرآیند درمان در روان‌شناسی اعلامی با تأکید بر زمینه‌های کاربرد آن در راهنمای و مشاوره ـ ۱۳۷۳,

۱۰ـ سپهرخوی، آذرمیدخت. غلبه بر اضطراب. انتشارات فردآراد، ۱۳۷۹,

۱۱ـ شاملو، سعید. بهداشت روانی. انتشارات رشد، ۱۳۶۸,

۱۲ـ شفیع‌آبادی، عبدالـ ـ ناصری، غلامرضا. نظریه‌های مشاوره و روان‌درمانی تهران. مرکز نشر دانشگاهی ـ ۱۳۶۵

www.asemankafinet.ir